

Denizde ihlas, sahilde nankörlük

Denizdeki Fırtına: Şartlara Bağlı İhlas

Kur'an, insanın en çıplak hâlini bazen bir fırtına sahnesinde gösterir. İnsan gemiye biner, denizin ortasında dalgalar her taraftan kuşatır, sebepler susar, güçler tükenir, dayanaklar kırılır. İşte o anda kalp bütün sahte ilahlarını unutur ve sadece Allah'a yönelir. Kur'an bu hâli şöyle anlatır:

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ فَلَمَّا نَجَّيَهُمْ
إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ ۚ

Gemiye bindikleri zaman, dini yalnız O'na has kılarak (ihlâsla) Allah'a yalvarırlar. Fakat onları sâlimen karaya çıkarınca, bir bakarsın ki, (Allah'a) ortak koşmaktadırlar. Ankebût Sûresi(29) 65. Ayet

Nefsin Maskesi Fırtınada Düşer

Bu ayet, nefsin sahte güvenlerini paramparça eden büyük bir aynadır. İnsan rahat zamanında malına, makamına, çevresine, aklına, kuvvetine, bağlantılarına güvenir. Fakat fırtına kopunca hepsi bir anda silinir. O zaman anlar ki, tutunduğu dalların hepsi kırılındır. İşte fırtına, insanın kalbindeki gizli putları ortaya çıkarır.

Çaresizlikte Samimiyet

Nefis, çaresiz kaldığında samimi olur. Çünkü artık gösteriş yapacağı kimse kalmamıştır. Menfaat bekleyeceği kapılar kapanmıştır. Yardım isteyeceği sebepler susmuştur. O anda insanın dili değil, ruhu dua eder. Fakat asıl imtihan, fırtınada Allah'a yönelmek değil; karaya çıkınca da O'nu unutmamaktır.

Karaya Çıkınca Başlayan İmtihan

İnsan kurtulunca çoğu zaman eski hâline döner. "Allah kurtardı" der gibi görünür; fakat yeniden sebeplere tapmaya başlar. Yeniden paraya, makama, insanlara, gücüne ve planlarına güvenmeye döner. İşte Kur'an'ın sarsıcı ikazı buradadır: **Fırtınada Allah diyen kalp, karada da Allah diyebiliyor mu?**

Şartlı İhlas

Bu ayet, insanın ihlasının bazen şartlara bağılı olduğunu gösterir. Darlıkta ihlaslı, genişlikte gafildir. Hastalıkta yalvarır, sıhhatte unuttur. Borçta dua eder, bollukta nefsine döner. Tehlikede Allah'a koşar, emniyette dünyaya yaslanır. Bu ise hakiki ihlas değil, mecburiyetin doğurduğu geçici samimiyettir.

Hakiki İhlas

Gerçek ihlas, sadece fırtınada değil, sahilde de Allah'a ait olmaktır. Sadece çaresizlikte değil, imkân içindeyken de O'na yönelmektir. Sadece ölüm korkusu gelince değil, hayat rahat akarken de kulluğu bozmamaktır. Muhlis kulun kalbi, denizde başka karada başka değildir; darlıkta da genişlikte de aynı kibleye bakar.

Fırtına geçince değişen ihlas, ihlas değil; korkunun susturduğu nefistir. Gerçek ihlas ise fırtına dinince de Allah'ı unutmamaktır. Çünkü kulun sadakati dalgaların arasında değil, karaya çıktıktan sonra belli olur. Denizde "Allah" diyen çoktur; asıl mesele, sahile kavuşunca da **"Rabbim, yine Sensin"** diyebilmektir.